

Obsah

ÚVODEM /9

PRVÉ DVACETILETÍ /15

Předhistorie /15

Rozhovor /21

Školák v letech nesvobody /24

Mnichov a okupace /26 Na obecné škole /30 Strach
a nedostatek /31 Na gymnázium /34 Rozhovor /36

Začínající gymnazista /40

Germanizační nebo národně záchovné gymnázium? /42

Odkaz humanitní vzdělanosti /46 Konec války a květnové
povstání /48 Nový duch svobodné školy /49 Norská
epizoda /52 Rozhovor /57

Gymnaziální dozrávání /63

Školství se reformuje /64 Vítězný únor doma /66 Změny
ve škole /68 To hlavní bylo studium /71 Cesta k literatuře /74
Hledání smyslu života a jeho norem /78 Prázdninová pra-
covní nasazení /80 Kontakt s politickou realitou: Fučíkův
odznak /83 Režim přitahuje šrouby /85 Závěr gymnaziální-
ho studia /88 Rozhovor /89

DRUHÉ DVACETILETÍ /97

Student historie v letech padesátých /97

Zklamání na češtině /98 Tiché zákoutí na historii /101 Prázdninové aktivity /104 Prvé dotyky vědy /107 Rok 1953 /110

Studentský vědecký kroužek /115 Mezi sedmnáctým a devatenáctým stoletím /117 Rok šestapadesátý /120 Maďarská zkušenost /123 „Vlastní hlava“ versus indoktrinace /126 Rozhovor /131

Asistentské začátky a hledání cesty k vědě /142
Knihovna historického semináře /143 Závěr studia /145
Výměnný zájezd do Polska /147 Poznávání NDR jako inspirace i výstraha /148 Komise historiků ČSSR a NDR /150
Tajemníkem Letní školy slovanských studií /152 Přes kome-
niologii do Švédska /153 Prvý krok ke studiu utváření náro-
da /155 Rozhovor /161

Léta problémů a průšvihů /169
Kampaň proti „pozitivismu“ /172 Existenční starosti /174
Problémy s bydlením /177 Historikem hospodářských
dějin? /178 Sovětská zkušenost /181 Vstřícnost, která se
nevyplatila /184 Cesta do strany /187 Svazáckým funkcioná-
řem /189 Rozhovor /192

Šedesátá léta aneb Velká naděje /201
Proměny katedry obecných dějin /202 Od baltského obchodu
k národním hnutím /206 Nová možnost: aktualizace vědecké-
ho poznání /210 Dveře na Západ se pootevírají /213 Hostem
v Marburgu /215 Habilitační práce /221 Zkušenost „špio-
na“ /227 Rozhovor /230

Radostná očekávání a nové obzory /248
Ve vleku velké politiky /249 Věda se osvobozuje /256 Jaro
v Praze /260 Jaro v Paříži /263 V předvečer katastrofy /268
Rozhovor /270

Konec nadějí /276
Letní škola ukončená invazí /277 Mezi Prahou a Freiburgem /282
Nebyl jen Freiburg /285 Spolupráce s Golo
Mannem /287 Co dělat? Emigrace jako alternativa /291
Co dělat? Převzít zodpovědnost jako jediná alternativa /294
Rozhovor /296

TĚŽKÁ LÉTA /302

Fakulta žije dál /307

Normalizační otřes /307 Epizody normalizačních průšvihů /312 Jak jsem naletěl na perestrojku /318 Rozhovor /325

Studium a studenti /332

Učitelé i studenti odcházejí, obor zůstává /333 Vynikající studenti ve slepé uličce /335 Se studenty na „praxi“ ve Varšavě /339 Zápas o udržení odborné úrovně oboru /341 Staronové studijní podmínky /344 Rozhovor /348

Věda ve staronových podmínkách /353

Od křižáků k baltskému obchodu /356 Revoluce jako historický a teoretický problém /358 Jak mne „objevil“ anglosaský svět /359 Publikace mohou být úspěšné i méně úspěšné /362 Rozhovor /365

Nedat se izolovat od mezinárodní vědy /369

Styky se Západem pokračují v odlišné podobě /371 Československo-polská komise historiků /374 Poprvé v Londýně /376 Znovu „agentem“ /378 Na vlně zahraničního úspěchu /381 Rozhovor /386

DOSLOV /393

ZKRATKY /401

REJSTRÍK /403